

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ปี 2551 - 2553

ตำบลทรงคนอง อำเภอสามพราน

สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราน

จังหวัดนครปฐม

บทที่ 1

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลทรงคนอง

อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

หลักการและเหตุผล

ราษฎรส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพเกษตรกรรม รัฐบาลจึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาการเกษตรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร การแปรรูปผลผลิตให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม แต่ความสำเร็จจะบรรลุได้ ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกรด้วย โดยการประชุมร่วมกัน ระดมความคิดเห็นในการวางแผนแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ปรับกลยุทธ์ทางการตลาด มีการรวมกลุ่ม รวมทุนเพื่อนผลประโยชน์ของเกษตรกรและชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรและชุมชนรู้จักวางแผนการพัฒนา แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ
2. เพื่อจัดทำแนวทางพัฒนาการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการบริหารจัดการทรัพยากรของเกษตรกรและชุมชน
3. เพื่อทราบระบบการผลิต การตลาด ของเกษตรกร
4. เพื่อให้เกิดการประสานงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน
5. เพื่อนำแนวทางพัฒนาการเกษตรไปเสนอเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน และเกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้เอง
2. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น
3. เกษตรกรและชุมชนมีความสามัคคี

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่ตำบลทรงคนอง จำนวน 6 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2553

งบประมาณ

- กรมส่งเสริมการเกษตร
- องค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง
- กรมพัฒนาที่ดิน
- กรมปศุสัตว์
- กรมประมง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทรงคนอง

บทที่ 2

สภาพทั่วไปพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

1. ข้อมูลทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งอาณาเขตและการปกครอง

ตำบลทรงคนอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ว่าการอำเภอสามพรานประมาณ 13 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารตำบลทรงคนอง ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านศาลเจ้า
หมู่ที่ 2	บ้านทรงคนอง
หมู่ที่ 3	บ้านคลองยาว
หมู่ที่ 4	บ้านเหนือ
หมู่ที่ 5	บ้านคลองประคู้
หมู่ที่ 6	บ้านคลองคราม

1.2 อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลมหาสวัสดิ์	อำเภอพุทธมณฑล
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลท่าตลาด	อำเภอสามพราน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลบางเตย	อำเภอสามพราน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลหอมเกร็ด	อำเภอสามพราน

1.3 ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 4,022 คน แยกเป็น

	ชาย	หญิง
หมู่ที่ 1	726	1,538
หมู่ที่ 2	326	712
หมู่ที่ 3	193	248
หมู่ที่ 4	153	157
หมู่ที่ 5	306	295
หมู่ที่ 6	207	213

1.4 เนื้อที่ถือครอง

มีพื้นที่ 10.016 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,210 ไร่ แยกเป็นพื้นที่การเกษตร 4,028 ไร่ ที่อยู่อาศัย 1,450 ไร่ พื้นที่อื่นๆ 735 ไร่

1.5 ภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านและมีคลองส่งน้ำซึ่งแยกจากแม่น้ำท่าจีน 7 สาย เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรม

1.6 แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำท่าจีน	1	สาย
ลำคลอง	7	สาย
บ่อบาดาล	8	แห่ง

1.7 เส้นทางคมนาคม

ถนนสายปิ่นเกล้า - นครชัยศรี (3318)	
ถนนพุทธมณฑล สาย 7 เข้าวัดทรงคนอง	
ถนนสายไร่จิง - ถนนเพชรเกษม	
ถนนคอนกรีต	จำนวน 8 สาย
ถนนลาดยาง	จำนวน 6 สาย
ถนนลูกรัง, หินคลุก	จำนวน 3 สาย

1.8 สาธารณูปโภค

ประปา	มีใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 100 %
ไฟฟ้า	มีใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 100 %
โทรศัพท์	โทรศัพท์สาธารณะ 8 แห่ง
	โทรศัพท์ใช้ตามบ้าน 60 %

1.9 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลทรงคนองอยู่ในเขตอิทธิพลของอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน มีฤดูฝนและฤดูร้อนเด่นชัด อุณหภูมิตลอดปีเฉลี่ยระหว่าง 21 องศาเซลเซียส - 30 องศาเซลเซียส

1.10 ปริมาณน้ำฝน

ฝนตกเฉลี่ย 1,022 มิลลิเมตร /ปี โดยมีการกระจายตัวมากกว่า 120 มิลลิเมตร

1.11 ภัยธรรมชาติ

ตำบลทรงคนองดินน้ำแม่ท่าจีน จึงมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังในฤดูฝนที่ตกหนัก หรือน้ำเหนือไหลบ่า น้ำทะเลหนุน ปัญหาน้ำเค็มและน้ำเน่าเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

1.12 กลุ่มชุดดิน

ตำบลทรงคนอง มีชุดดินทั้งหมด 5 ชุด ประกอบด้วย

1. ชุดดินบางเลน
2. ชุดดินบางเลนที่มีตะกอนทับถมผิวดิน
3. ชุดดินชนบุรี
4. ชุดดินบางกอก
5. ชุดดินบางเขน

ดินชุดบางเลน มีเนื้อที่ 715 ไร่ เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยที่ถูกพัดมาทับถมสภาพพื้นที่ราบเรียบมีความลาดชัน 0 – 1 % เป็นดินลึกลับ การระบายน้ำเร็ว มีความสามารถในการให้น้ำซึมผ่านได้ช้าตลอดทุกชั้น ดินบนลึกไม่เกิน 30 ซม. เป็นดินเหนียวสีเป็นสีเทาเข้มมากถึงดำ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 6.5 – 7.00 มีคุณสมบัติเหมาะสมในการทำนาข้าวแบบนาหว่านและนาดำ ดินชุดนี้ไม่เหมาะสมในการทำพืชไร่เนื่องจากน้ำท่วมขังทุกปี

ดินชุดบางเลนที่มีตะกอนทับถมบนผิวดิน มีเนื้อที่ประมาณ 1,800 ไร่ เกิดจากตะกอนของลำน้ำทับถมอยู่บนตะกอนของน้ำกร่อย สภาพพื้นที่มีลักษณะราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ 1 % เป็นดินลึกลับ การระบายน้ำเร็ว น้ำซึมผ่านได้ช้า มีการไหลบ่าของน้ำฝนผิวดินช้า ระดับน้ำใต้ดินลึก 120 เซนติเมตรในช่วงฤดูแล้ง ความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) 7.5 – 8.0 สีดินเป็นสีเทาถึงสีเทาปนเขียวมะกอก มีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูงปานกลาง เป็นดินเหนียวจัดเหมาะแก่การทำนา ไม้ผล พืชผัก

ดินชุดชนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 1,915 ไร่ เกิดจากตะกอนลำน้ำที่พัดพามาทับถมและภายหลังถูกยกร่องเพื่อใช้ปลูกผักและทำสวนผลไม้ สภาพพื้นที่เป็นลักษณะราบเรียบ มีความลาดชัน ดินชุดนี้เป็นดินลึกลับ การระบายน้ำค่อนข้างดี น้ำซึมผ่านได้ดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินลึกประมาณ 50 – 70 ซม. เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแห้ง เป็นสีเทาหรือสีเทาปนเขียวมะกอก มีจุดสีน้ำตาลปนเหลือง ความเป็นกรด – ด่าง (pH) 8.0 – 8.5 มีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูงปานกลาง มีปริมาณธาตุโปแตสเซียมที่มีประโยชน์ต่อพืชสูง ดินชุดนี้ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการทำสวนผลไม้และใช้ปลูกผัก

ดินชุดบางกอก มีเนื้อที่ประมาณ 1,020 ไร่ เกิดจากที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึงเกิดจากตะกอนน้ำทะเลและน้ำกร่อยที่มีอายุน้อย สภาพพื้นที่มีลักษณะราบเรียบมีความลาดชันประมาณ 1 % ดินชุดนี้เป็นดินลึกลับมาก มีการระบายน้ำเร็ว น้ำซึมผ่านได้ช้า มีการไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า ระดับน้ำใต้ดินต่ำกว่า 1.5 เมตร ในช่วงฤดูแล้งดินบนลึกไม่เกิน 30 ซม. มีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำปานกลาง มีปริมาณธาตุโปแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูงมาก มีธาตุฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ ดินชุดนี้เหมาะในการทำนาข้าว ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นสำหรับพืชไร่อาจปลูกได้แต่มีปัญหาเรื่องการระบายน้ำ

ดินชุดบางเขน มีเนื้อที่ประมาณ 760 ไร่ เกิดจากตะกอนน้ำทะเลและน้ำกร่อยที่อาจน้อย สภาพพื้นที่บนมีลักษณะราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ 1 % ดินชุดนี้เป็นดินลึกลับมาก การระบายน้ำเลวความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ช้าทุกชั้น ระดับน้ำใต้ดินอยู่ต่ำกว่า 1050 เมตร ในช่วงฤดูแล้งดินลึกไม่เกิน 30 ซม. เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีพื้นที่เป็นสีเทาเข้มมากถึงดำ มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) 6.0-7.0 จะพบผลึกของยิบซั่ม ส่วนบนของดินชั้นนี้มีธาตุโปรแตสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูงและธาตุฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ ดินชุดนี้เหมาะกับการทำนาแบบนาดำ ไม้ผล พืชผัก

2. ข้อมูลทางชีวภาพ

พืช การปลูกพืชของเกษตรกรในตำบลทรงคนองส่วนใหญ่จะทำแบบผสมผสานกล่าวโดยภายในส่วนนั้นจะมีการปลูกพืชอยู่ 4-5 ชนิด เช่นคันลื้อมของสวนก็จะปลูกมะพร้าวอ่อนและมะพร้าวแก่ ภายในร่องสวนก็จะปลูกส้มโอ แซมด้วยหมาก หรือปลูกมะม่วง ภายในร่องสวนก็เลี้ยงปลาควบไปด้วย ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวก็ทำการปลูกปีละ 2 ครั้ง ซึ่งเกษตรกรภายในตำบลทรงคนองมีการปลูกข้าว ส้มโอ มะม่วง มะพร้าว ฝรั่ง มะนาว และกล้วยไม้

พันธุ์ที่ปลูกและการใช้เทคโนโลยีการเกษตรในการผลิต

ส้มโอ

พันธุ์	ขาวทองดี ขาวน้ำผึ้ง ขาวแป้น ขาวหอม ขาวพวง
การขยายพันธุ์	กิ่งตอน
การปลูก	ปลูกแบบขกร่อง ระยะระหว่างต้น ระหว่างแถวประมาณ 8 x 8 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร
การใส่ปุ๋ย	ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 , 16-16-16 ใส่ช่วงหลังการเก็บเกี่ยว สูตร 12-24-12 ใส่ช่วงก่อนการออกดอก สูตร 13-13-21 ใส่ช่วงติดดอกออกผล และอาจจะมีการใช้ฮอร์โมนใส่ในแต่ละช่วง
ศัตรูพืช	หนอนชอนใบ มวนเขียว หนอนแก้วส้ม ผีเสื้อมวนหวาน ไรแดง หนอนกินลูก เพลี้ยอ่อนสีเขียว เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ
โรคของส้มโอ	โรคน้ำไหล โรครากเน่าโคนเน่า โรคใบแก้ว โรคแคงเกอร์ โรคจุดสนิม โรคราดำสีชมพู โรคแสคัปป
การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	ใช้สารเคมีพวกไดเมทโทเอซ โมโนโครโตฟอส เมทโทมิล คอปเปอร์ โฟซาโลน ฟอสเอทริลอีดี ดักกิ่งและใบที่เป็นโรคเผาทำลาย
ผลผลิตเฉลี่ย	ประมาณ 50 ผล / ต้น / ปี

มะม่วง

พันธุ์ ฟ้าลั่น เขียวเสวย น้ำดอกไม้ หนองแซง

การขยายพันธุ์ ทาบกิ่ง

การปลูก ขร่องสวน และตามคันสวน โดยใช้กิ่งทาบ ระยะระหว่างต้น 4-5 เมตร

การใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือ ปลูกตาม 16-16-16 ปุ๋ยคอกใส่ปีละ 1 ครั้ง

ศัตรูพืช แมลงวันผลไม้ หนอนกั๊กกินใบ โรคนแอนแทรคโนส ราดำ เพลี้ยจักจั่น

การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีพวกไซเบอร์เมทิน ไดเมทโรเอท แคปเทน

ผลผลิตเฉลี่ย เฉลี่ย 1,500 กก./ไร่/ปี

มะพร้าวอ่อน

พันธุ์ หอมก้นจีบ , ผลกลม, น้ำหวาน

การขยายพันธุ์ เพาะผล โดยการคัดเลือกจากต้นที่ให้ผลผลิตสูงและต้นพันธุ์ต้องมีอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

การปลูกส่วนใหญ่ปลูกตามคันสวน ระยะระหว่างต้น 5-6 เมตร

การดูแลรักษา ส่วนใหญ่ปล่อยตามธรรมชาติ

ผลผลิตเฉลี่ย เฉลี่ย 3,500 กก./ไร่/ปี

มะนาว

พันธุ์ แป้น, หนัง

การขยายพันธุ์ ตอนกิ่ง

การปลูก ปลูกเป็นขร่องสวนใช้กิ่งพันธุ์ อัตรา 60 - 70 ต้น / ไร่ โดยปลูกร่องละ 1 แถว ระยะระหว่างต้น 3-4 เมตร

การใส่ปุ๋ย ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15, 16-16-16 ปุ๋ยคอกใส่ปีละ 1 ครั้ง

ศัตรูพืช โรคนแคงเกอร์, หนอนชอนใบ

การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีพวกไซเบอร์เมทิน เมทโรมิล คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ แคปเทน

ผลผลิตเฉลี่ย ให้ผลเฉลี่ย 80,000-12,000 ผล/ไร่/ปี

ข้าว

วิธีทำ หว่านนาตามแผนใหม่

ฤดูปลูก นาปี พฤษภาคม – กันยายน

นาปรัง ตุลาคม – เมษายน ทำนาปรัง 2 ครั้ง

พันธุ์ สุพรรณบุรี 1 , 2

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการทำแปลงขยายพันธุ์ แต่คัดจากแปลงนาที่เห็นว่าข้าวมีความสมบูรณ์ ไว้สำหรับทำพันธุ์ และไม่มีการทดสอบความงอกโดยวิธีทางวิชาการ เช่น ผ่านน้ำเกลือ จะนำข้าวที่เตรียมไว้มาใส่กระสอบปุ๋ยแช่น้ำแล้วนำมาหุ้มไว้ และสังเกตเมล็ดข้าวว่า ถ้ามีรากงอกมาประมาณ 1 ซม. ก็จะนำไปหว่านในแปลงที่เตรียมไว้การเตรียมดินใช้ลูกทูลูกทุบๆ แล้วทิ้งไว้ประมาณ 1 อาทิตย์ แล้วจึงเริ่มไถตะไคร่แปร ทำเทือก จะหมักเทือกไว้ 1-3 วัน แล้วลอบเทือกทำการซักร่องโดยใช้ไห และรถไถลากต้นกล้วยวันไว้ 1 วัน แล้วจึงหว่านข้าว

วัชพืช ที่พบเห็นส่วนใหญ่มีพวก หญ้าข้าวฉาบ กก และผักบอด

การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ส่วนใหญ่จะใช้ยาฉีดหลังจากหว่านข้าวแล้ว 1-5 วัน เช่น พอกโซพิต แซทเทอนนิส เป็นต้น แต่ก็ยังมีอีกหลายรายที่ใช้แบบชนิดหว่าน เช่น เอวิโรซาน รอนสตาร์ เป็นต้น แต่ชนิดนี้ต้องใช้หลังหว่านข้าวแล้วประมาณ 15-20 วัน คือส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะใช้ตามฉลาดที่เขียนไว้

การใส่ปุ๋ย ใช้สูตร 46-0-0 ใส่ก่อน คือ หลังจากหว่านข้าวประมาณ 15-30 วัน แต่เกษตรกรจะใส่ในอัตราส่วน 2 กก./ไร่ และใช้สูตร 16-20-0 ใส่ตอนข้าวจะเริ่มตั้งท้อง แต่ก็มีหลายรายที่ใส่กลับสูตรจากตัวอย่างแรก คือ 0 นำเอาสูตร 16-20-0 มาใส่ครั้งที่ 1 และสูตร 46-0-0 มาใส่ครั้งที่ 2

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรตัวอย่างแรกจะใส่ใจหลักวิชาการและมองว่าเกษตรกรกลุ่มนี้ ขาดความรู้ทางด้านวิชาการ แต่แท้ที่จริงมีความรู้วิชาการแต่ไม่ทำตาม

ศัตรูข้าวที่สำคัญ

- ก. โรค เช่น โรคใบไหม้ โรคกาบใบแห้ง โรคกาบใบเน่า
- ข. แมลง เช่น หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยไฟ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงดำหนาม แมลงสิง หนอนม้วนใบข้าว จิ้งหรีด ตั๊กแตน

การใช้สารเคมีป้องกันกำจัด

- ก. ประเภทโรค ใช้พอก ฮีโนซาน บลาเอส ซาพอรอล
- ข. ประเภทแมลง ใช้พอก มาลาไซออน ไดเมทโทเอท มิพซิน

การเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวเริ่มจะถึงเวลาเก็บเกี่ยวหรือเรียกว่าระยะปล้ำปลิง เกษตรกรจะไปติดต่อรถที่รับจ้างเกี่ยวข้าวมาจากท้องถิ่นอื่น เกษตรกรที่ไม่ได้ไปติดต่อผู้รับจ้างเกี่ยวหรือที่เกษตรกรนิยมเรียกกันว่า แยกเกี่ยวข้าว ก็จะต้องคอยคิวจากเกษตรกรรายอื่น บางครั้งต้องรอนข้าวสุกงอมมาก ซึ่งปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้นเป็นประจำในการเก็บเกี่ยว ราคาตั้งแต่ไร่ละ 300 - 350 บาท

ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ นาปี ให้ผลผลิต 700 - 750 กก. / ไร่

การขาย เกษตรกรก่อนจะนวดข้าวจะต้องไปติดต่อโรงสีหรือพ่อค้ารับซื้อข้าว และตกลงราคาซื้อขายแล้วให้โรงสีนำกระสอบมาไว้สำหรับใส่ข้าวแล้วจึงจะทำการเกี่ยวนวดในนาเลย แต่ก็มีเกษตรกรที่เป็นหนี้สินอยู่กับโรงสีจะไปติดต่อขอกระสอบมาเลย โดยไม่ได้ตกลงราคาข้าว ถึงโรงสีแล้วจึงตกลงราคา

มะพร้าวใหญ่

การปลูก	ปลูกตามคันล่อม
พันธุ์	มะพร้าวใหญ่ โดยทำการคัดจากต้นที่ผลดก ผลโต เนื้อกล่ำหนา
การดูแลรักษา	ปล่อยตามธรรมชาติ แต่ที่ใช้ดินเลนจากการลอกท้องร่องสวนขึ้นกลบโคนต้น
ผลผลิตเฉลี่ย	60ผล / ต้น / ปี

ฝรั่ง

การปลูก	ขร่องเป็นสวน
พันธุ์	กลมสาเล่
การขยายพันธุ์	ตอนกิ่ง และ ชำยอด
การใช้ปุ๋ย	มีการใช้ปุ๋ยสูตร 16 – 16 – 16 หรือสูตร 15 – 15 – 15 พอผลเริ่มจะแก่ใช้สูตร 13 – 13 - 21 และมี การใส่ปุ๋ยคอก

ปัญหาโรคแมลง

1. เกิดโรคฝรั่งตายต้นระบาดมากและยังไม่มีแนวทางแก้ไขที่จะยุติปัญหาเรื่องนี้ได้
2. แมลงวันทอง จะใช้ถุงพลาสติกและกระดาษหนังสือพิมพ์ห่อไว้
3. แอนแทรกโนส จะมีเกิดที่ตอนหน้าฝน

ผลผลิตเฉลี่ย	ประมาณ 5,000 กก. / ไร่ / ปี
การขาย	มีพ่อค้ามารับซื้อ ราคา กิโลกรัมละ 2.50 – 3.00 บาท โดยเฉลี่ยตลอดปี

หมาก

พันธุ์	หมากเขียว
การขยายพันธุ์	เพาะผล
การปลูก	ปลูกแซมคู่กับส้มโอ
การใส่ปุ๋ย	มีการใส่ปุ๋ยพร้อมกับการใส่ปุ๋ยส้มโอ
ผลผลิตเฉลี่ย	ประมาณ 1,200 – 1,600 ผล / ต้น / ปี

พืชผัก

พันธุ์	เกษตรกรที่ปลูกโดยมากได้แก่ ถั่วฝักยาว แตงกวา บวบ พริก ผักกาดเขียวปลีข้าวโพดฝักอ่อน มะเขือ ผักชี
--------	---

การปลูก   ปลูกแบบยกทรงสวน
การใช้ปุ๋ย   ใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี ใช้ตามแต่ชนิดผักที่ปลูก
ศัตรูพืช   พืชผักเป็นพืชที่มีการทำลายของโรคและแมลงสูง ถึงแม้อายุการเก็บเกี่ยวจะสั้น โรคแมลง
ที่พบได้แก่ หนอนเจาะผัก หมัดกระโดด หนอนใยผัก โรคโคนเน่าในผัก โรคเน่าและ
การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีพวกไพริทรอย คูปราวิท ออร์โธไซไซด์

กล้วยไม้

พันธุ์   สกุลหวาย และสกุลออซิเดียม
การปลูก   ใช้หน่อ และบั้นดา อัตรา 12,000 ต้น/ไร่
การใช้ปุ๋ย   ช่วงเล็กใช้ปุ๋ยเกรด สูตร 30-20-10 ช่วงใหญ่ใช้สูตร 20-20-20 และช่วงออกดอกใช้สูตร 10-
40-10, 15-52-13 หรือ 10-20-30 โดยใช้อัตรา 30-40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น 5-7 วัน/ครั้ง
ศัตรูพืช   โรคแอนแทรกคโนต, ราดำ, เพลี้ยไฟ, ไร, หนอนผีเสื้อ, แมลงวันดอกกล้วยไม้
การป้องกันกำจัด สารเคมีที่ใช้ ไคเทนเอ็ม 45 ไทเคนแอลอีฟ ออร์โธไซไซด์ แคลเทนเมทโรมิล, ไช
เปอร์เมทริน, ทวินไซค์, ฟอสซ์
ผลผลิต   ให้ผลผลิตมากช่วง ม.ค., ก.พ., มี.ค. และ ก.ย., ต.ค., พ.ย.เฉลี่ย 60,000 –
80,000 ช่อ/ไร่/ปี
การขาย   บริษัทผู้ส่งออกมารับซื้อ โดยกำหนดดอกบานประมาณ 5 ดอก/1 ช่อราคาช่อละ 1 บาท
ส่วนไม้ที่ตกเกรด เกษตรกรจะนำไปขายที่ปากคลองตลาด

ตาราง เทคโนโลยีด้านการเกษตรของตำบลทรงคนอง

เทคโนโลยี	ข้าว		ส้มโอ		มะม่วง		มะพร้าวน้ำหอม		ฝรั่ง	
	ราย	คิดเป็นร้อยละ	ราย	คิดเป็นร้อยละ	ราย	คิดเป็นร้อยละ	ราย	คิดเป็นร้อยละ	ราย	คิดเป็นร้อยละ
1. พันธุ์										
- ใช้พันธุ์ส่งเสริม	26	100	257	100	31	100	356	100	36	100
- ไม่ใช้พันธุ์ส่งเสริม	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
2. ปุ๋ย										
- ใช้ปุ๋ยอินทรีย์	-	-	257	100	-	54.84	356	100	36	100
- ใช้ปุ๋ยเคมี	26	100	257	100	17	45.16	-	-	36	100
ใส่ 1 ครั้ง	3	11.53	-	-	0	45.16	-	-	-	-
ใส่มากกว่า 1 ครั้ง	23	88.46	257	100	14	-	-	-	36	100
- ใช้ปุ๋ยทั้ง 2 ชนิด	-	-	257	100	0	16.13	-	-	36	100
- ไม่ใช้ปุ๋ยทั้ง 2 ชนิด	-	-	-	100	14	-	-	-	-	-
3. สารเคมี										
- สารกำจัดวัชพืช	26	100	69	26.85	50	-	-	-	-	-
ใช้	-	-	188	75.15	-	-	356	100	-	-
ไม่ใช้	26	100	257	100	-	77.42	-	-	36	100
- สารกำจัดแมลง	-	-	-	-	-	22.58	356	100	-	-
ใช้	-	-	215	83.66	-	16.13	-	-	36	100
ไม่ใช้	-	-	42	16.34	24	83.87	356	100	-	-
- สารป้องกันกำจัดโรคพืช										
ใช้	26	100	257	100	70	100	356	100	36	100
ไม่ใช้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ระยะเวลาปลูก										
- ถูกต้อง					50					
- ไม่ถูกต้อง					26					
					0					
					31					
					0					
					-					

ตาราง วิวัฒนาการทางการเกษตรการเผยแพร่เทคโนโลยี การยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรตำบลทรงคนอง

เทคโนโลยี	ข้าว		ส้มโอ		มะม่วง		มะพร้าวน้ำหอม		ฝรั่ง	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1. การเตรียมดิน	20	26	25	140	20	140	25	140	15	25
2. พันธุ์	20	26	25	120	15	120	10	100	15	25
3. ปุ๋ย	15	20	20	120	20	140	20	130	15	25
4. การกำจัดวัชพืช	20	25	25	140	15	120	-	-	15	25
5. การป้องกันกำจัดโรคพืช	15	26	30	150	15	120	-	-	15	25
6. การป้องกันกำจัดแมลง	20	25	30	150	15	120	15	90	15	25
7. ระยะเวลาปลูก	20	26	25	140	15	120	10	100	15	25
8. ระยะเวลาปลูก	15	20	20	120	15	120	10	100	10	20
9. การขยายพันธุ์	20	26	30	150	20	140	-	-	15	25
10. การดูแลรักษา	20	26	25	140	15	120	15	90	10	20
11. วิธีปลูก	-	-	30	150	15	120	-	-	15	25
12. การตัดแต่งกิ่ง	-	-	20	120	10	100	-	-	-	-
13. การตัดแต่งกิ่ง	-	-	30	150	10	100	-	-	-	-
14. การบังคับการออกดอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. คุณภาพ										
16. อื่นๆ										

หมายเหตุ : 1. การเผยแพร่ทางเทคโนโลยี หน่วยเป็นครั้ง ที่ได้ดำเนินการในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

2. การยอมรับของเกษตรกร หน่วยเป็นราย (2530 – 2533)

3. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

3.1 การประกอบอาชีพของราษฎรตำบลทรงคนอง คือ อาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนไม้ผล ไม้ยืนต้น โดยเฉพาะส้มโอ มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด กล้ายไม้

3.2 จำนวนแรงงาน 1 ครัวเรือนจะมีแรงงานเฉลี่ย 3 คน / 1 ครอบครั

3.3 พื้นที่ถือครองและกรรมสิทธิ์ที่ดิน

- เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง 70 %

- เช่าผู้อื่น 30 %

3.4 แรงงาน จำนวนแรงงานในเขตตำบลทรงคนองแบ่งเป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรมจำนวน 2,769 คน มีการจ้างแรงงานในการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช อัตราค่าจ้างครั้งละ 150 – 200 บาท และค่าจ้างลอกท้องร่องอัตราค่าจ้าง 10 – 15 บาท / 1 ตารางเมตร ค่าจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิตส้มโอวันละ 100 – 150 บาท / คน

3.5 แหล่งเงินทุนของเกษตรกร

แหล่งเงินทุน	จำนวนราย
1. เงินทุนของตนเอง	330
2. แหล่งเงินทุนในตำบลและอำเภอ	
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	100
- เอกชน	40

3.6 เครื่องจักรกลเกษตร

รายการ	จำนวนเครื่อง
เครื่องสูบน้ำ	600
เครื่องพ่นยาแบบสะพายหลัง	250
เครื่องพ่นยากันโยก	250
เครื่องพ่นยาสูบชัก	200
เรือพ่น	450
รถไถเดินตาม	-

ต้นทุนการผลิตต่อหน่วย

เกษตรกรตำบลทรงคนองส่วนมากปลูกพืชดังต่อไปนี้ คือ ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง มะพร้าวอ่อน พืช และข้าว ซึ่งในการปลูกพืชดังกล่าวจะมีต้นทุนการผลิตที่แตกต่างกันออกไป จึงพบว่าการปลูกส้มโอและฝรั่งจะเป็นพืชที่ลงทุนสูง

แสดงต้นทุนการผลิตพืชต่อหน่วยพื้นที่ (หน่วย / ไร่ / ปี)

รายการ	ชื่อพืช							
	ข้าวนาปี	ข้าวนาปรัง	ส้มโอ	มะม่วง	มะพร้าวอ่อน	ฝรั่ง	หมาก	พลู
1. ค่าแรงงาน								
- เตรียมดิน	200	250	300	240	300	3,000	300	300
- ปลูก	30	30	100	100	100	100	100	300
- กำจัดวัชพืช	90	90	150	150	-	100	50	100
- ฉีดยา	40	40	60	40	-	60	-	60
2. ค่าวัสดุการเกษตร	80	80	800	600	650	400	400	1,00
- พันธุ์	200	250	1,000	500	400	600	400	0
- ปุ๋ย	50	60	300	250	-	300	-	500
- สารเคมีกำจัดวัชพืช	60	70	300	250	-	300	-	300
- สารเคมีป้องกันกำจัด	60	70	300	250	-	300	-	300
แมลง	50	60	20	100	-	100	100	300
- สารเคมีโรพืช	-	-	100	50	100	100	100	100
- ค่าเบ็ดเตล็ด			100	50	100	100	100	100
- ค่าเช่าที่								100
- ค่าขนส่ง								
- อื่นๆ ระบุ								
รวมต้นทุน / ไร่	1,100	1,230	6,710	4,390	1,750	5,060	1,650	9,520
ปีที่ให้ผลผลิต	1	1	4	4	4	1	4	1
ผลผลิตเฉลี่ย / ไร่	800	800	1,500	900	4,500	9,000	75,000	4,000
รวม								
ราคา บาท / ไร่	3.60	3.40	20	15	2.50	4	0.70	9
มูลค่ารวม บาท / ไร่	2,880	2,720	30,000	13,500	11,250	36,000	52,500	32,000
กำไรสุทธิ บาท / ไร่	1,780	1,490	23,290	9,110	9,500	3,094	5,085	22,480

วิธีการตลาดและการกระจายผลผลิต

เกษตรกรเมื่อได้ผลผลิตแล้ว จะนำผลผลิตเหล่านี้ขายให้กับพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่นประมาณ 65 % พ่อค้าคนกลางต่างท้องถิ่น 20 % เกษตรกรจะนำไปขายเองประมาณ 10 % และเก็บเอาไว้บริโภค 5% และผลผลิตของเกษตรกรผู้ผลิตได้ก็กระจายไปตามแต่ละชนิดและพันธุ์ที่ปลูก

4.ข้อมูลด้านสังคม

ประวัติตำบลทรงคนอง จากคำบอกเล่าสืบต่อกันมาว่าบริเวณแถบนี้ได้มีพวกชาวเหนืออพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในกลุ่มพวกที่ว่ามีเชื้อเจ้าอพยพมาด้วยจึงได้ชื่อหมู่บ้านอยู่ในขณะนี้ว่า “ บ้านเหนือ ” และ “ บ้านเจ้า ” มีศาลอยู่หลังหนึ่งเข้าใจว่าพวกชาวบ้านได้ตั้งขึ้นเพื่อใช้สำหรับทรงเจ้าตามความเชื่อถือของคนในสมัยนั้นในทุกๆ ปีประชาชนจะมาประชุมกันและมีการทรงเจ้า พอถึงเวลาเจ้าจะตีกคนองประลองฤทธิ์ต่างๆ เป็นที่สนาน จึงเรียกหมู่บ้านว่า “ บ้านทรงคนอง ” ต่อมาจึงใช้เป็นชื่อตำบลทรงคนอง สืบมาจนทุกวันนี้

4.1 ครัวเรือนทั้งหมด ..... ครัวเรือน
ครัวเรือนเกษตรกร 470 ครัวเรือน

4.2 การศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง

4.3 สถานบันและองค์การศาสนา
วัด 1 แห่ง
ศาลเจ้า 1 แห่ง
ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ 100 %

4.4 สาธารณสุข
สถานีอนามัยประจำตำบล 1 แห่ง
สถานพยาบาลเอกชน 1 แห่ง
อัตราการใช้ส้วมซึม 100 %

4.5 กลุ่มสถาบันเกษตรกร
กลุ่มเกษตรกรทำนาตำบลทรงคนอง จำนวน 1 กลุ่ม สมาชิก 130 คน
กลุ่มเกษตรกรทำสวนตำบลทรงคนอง จำนวน 1 กลุ่ม สมาชิก 47 คน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 1 กลุ่ม สมาชิก 20 คน

4.6 กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลุ่มผู้ปลูกส้มโอตำบลทรงคนอง	จำนวน	1	กลุ่ม	สมาชิก	100	คน
กลุ่มพัฒนาไม้ผลเพื่อการส่งออก	จำนวน	1	กลุ่ม	สมาชิก	40	คน

4.7 กองทุนหมู่บ้าน

มี 6 หมู่บ้านๆ ละ 1,000,000 บาท รวม 6,000,000 บาท

4.8 วิธีการดำเนินชีวิตของเกษตรกร

1. สภาพความเป็นอยู่ ส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดี มีร้านค้าสำหรับขายเครื่องอุปโภค บริโภค ในตำบลและมีตลาดนัดเกือบทุกวัน สภาพบ้านเรือนของชาวบ้านส่วนใหญ่จะปลูกบ้านคอนกรีตครึ่งไม้ สำหรับเกษตรกรที่ทำนาส่วนใหญ่จะปลูกเป็นไม้ชั้นเดียว คล้ายโรงเรือนเก็บผลผลิตซึ่งอาศัยได้ด้วย มีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น พัดลม วิทยุเทป ตามสมควร ส่วนน้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค ใช้น้ำปะปามีการรองรับน้ำฝนใต้อ่างไว้สำหรับดื่ม มีคลองส่งน้ำเข้าถึงสวน สามารถทำการเพราะปลูกได้ตลอดปี

2. ค่านิยม ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เกษตรกรส่วนใหญ่จะเชื่อสายจีน นับถือศาสนาพุทธ ฉะนั้นจึงมีประเพณีต่าง ๆ เช่น ตรุษจีน สารทจีน งานบวชนาค เข้าพรรษา ออกพรรษา สงกรานต์ ลอยกระทง นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเรื่องพระภูมิเจ้าที่อีกด้วย

3. การแต่งกาย เกษตรกรจะแต่งกายตามสมัยนิยมปกติทั่วไป แต่เวลาทำงานผู้ชายนิยมนุ่งกางเกงขาก๊วยสีน้ำเงิน สวมเสื้อแขนยาว สำหรับผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าถุง หรือกางเกงขายาว สวมเสื้อแขนยาว และใช้ผ้าคลุมศีรษะ ใบหน้าและสวมหมวก

4.9 ผู้นำ

1. ประเภทของผู้นำ

- ผู้นำทางการที่สำคัญ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน เกษตรกรผู้นำ ประธานกลุ่มเกษตรกร เกษตรตำบล ครู สาธารณสุขตำบล
- ผู้นำไม่เป็นทางการ คือ พระ เกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพการเกษตร

2. บทบาทผู้นำ

เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และสามารถชักจูงเกษตรกรทั่วไปให้ปฏิบัติตามผู้นำ และแจ้งข่าวสารของทางราชการและส่วนรวม

ผลการวิเคราะห์

สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันและความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละด้าน

ด้านกายภาพ

ตำบลทรงคนองประกอบไปด้วยชุดดินจำนวน 5 ชุด ซึ่งประกอบไปด้วยดินชุดบางเลนที่มีตะกอนทับถมกันบนผิวดิน ดินชุดธนบุรี ดินชุดบางกอก และมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านทางด้านบนของตำบลและมีคลองที่แยกจากแม่น้ำท่าจีนถึง 9 สาย ทำให้มีน้ำอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเมื่อดูชุดดินและน้ำแล้วจะเห็นว่าพื้นที่ในตำบลทรงคนองเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ทำนาข้าวและพืชผักเป็นอย่างมาก พร้อมกับภายในตำบลมีการคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำอยู่ใกล้กับตัวอำเภอและใกล้เมืองหลวง ทำให้เกษตรกรรวบรวมผลผลิตสามารถนำผลผลิตไปขายได้ด้วยตนเองทำให้ได้ราคา แต่ปัจจุบันมีโรงงานซึ่งตั้งใกล้กับลำคลองและแม่น้ำท่าจีนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบทางมลภาวะเสียงและกลิ่น โดยเฉพาะน้ำนั้นจะมีปัญหากระทบกับการเกษตรโดยเฉพาะส้มโอ

ด้านชีวภาพ

ตำบลทรงคนองมีพื้นที่ทั้งหมด 6,210 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 4,028 ไร่ ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่นาข้าวจำนวน 165 ไร่ ไม้ผล – ไม้ยืนต้นจำนวน 3,743 ไร่ พืชผักจำนวน 40 ไร่ และไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 80 ไร่ พืชปลูกที่สำคัญมี ส้มโอ หมาก มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่งและพืชผัก และมีการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าเป็นต้น

เศรษฐกิจ

เกษตรกรภายในตำบลทรงคนองส่วนใหญ่จะนำผลผลิตทางการเกษตรไปจำหน่ายให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่นและมีบางส่วนนำผลผลิตไปขายเองที่ตลาดในกรุงเทพฯ และมีบางส่วนนำไปขายที่ตลาดนครปฐม ซึ่งผลผลิตของเกษตรกรถ้าผลิตได้มาตรฐานและมีคุณภาพดีก็จะได้ราคาดีเป็นที่นิยมของผู้บริโภค

สังคม

ตำบลทรงคนองเป็นตำบลใกล้เมือง กล่าวคือใกล้ทั้งตัวอำเภอสามพรานและใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งสภาพดังกล่าวทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่อย่างสังคมเมือง ได้รับการศึกษาค่อนข้างดีทำให้ได้รับข่าวสารทางการเกษตรทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จึงทำให้เกษตรกรในตำบลทรงคนองมีการพบปะรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาที่ประสบและสามารถติดต่อหน่วยงานราชการได้สะดวก ทำให้ทราบสถานะการผลิต การตลาดได้อย่างรวดเร็ว

ปัญหาทางการเกษตรเกี่ยวกับการผลิตพืช

1. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง

ตำบลทรงคนองเป็นตำบลที่ผลิตไม้ผล คือ ส้มโอ มะม่วง ฝรั่ง พืชผักและข้าว ซึ่งปัจจัยการผลิตพืชผลเหล่านี้ต้องการปุ๋ยและสารเคมีตลอดจนฮอร์โมนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้มีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และทำให้ผลผลิตมีราคาสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ผู้บริโภคซื้อผลผลิตที่แพงขึ้น

2. ปัญหาแรงงาน

เนื่องจากตำบลทรงคนอง อยู่ใกล้ตัวเมือง มีแหล่งอุตสาหกรรมมากทำให้คนหนุ่มสาวเข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมกันมาก จะมีแต่แรงงานคนกลางคนและคนสูงอายุ (65 ปี ขึ้นไป) ทำให้ขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล เช่น ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตและการฉีดสารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช

3. ปัญหาที่ดิน

ขณะนี้เกษตรกรตำบลทรงคนองได้ขายที่ดินไปให้คนอื่น เพื่อที่จะทำโรงงานอุตสาหกรรมและที่อาศัย ทำให้มีปัญหาการปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า ทำให้เป็นที่สะสมโรคและแมลงรวมทั้งสัตว์ที่จะมาทำลายพืชผลทางการเกษตร หรือเจ้าของที่ดินรายใหม่ได้ให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร เช่น ทำนาและทำสวน ส่วนมากก็จะไม่ได้ทำสัญญา ถึงทำสัญญาก็เป็นสัญญาระยะสั้น ทำให้เกษตรกรไม่สามารถปรับปรุงบำรุงดินได้ไม่ดีเท่าที่ควร

4. ปัญหาน้ำเน่าเสีย

ด้วยตำบลทรงคนองมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน และมีคลองซอยแยกจากแม่น้ำถึงจำนวน 9 สาย จึงมีปัญหาในช่วงฤดูแล้งเพราะจำนวนน้ำในแม่น้ำลดลง จำนวนน้ำเสียที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนบ้านเรือนได้ปล่อยน้ำเสียลงในลำคลองและแม่น้ำ ซึ่งจะทำการนำน้ำไปใช้ในการเกษตรแทบไม่ได้เลย

5. ปัญหาด้านการตลาด

ผลผลิตทางการเกษตรของตำบลทรงคนองนั้น ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแต่ก็ยังมีราคาแพงเพราะผลผลิตเหล่านี้ก็จะถึงมือผู้บริโภค ได้ผ่านพ่อค้าคนกลางมาหลายขั้นตอนและบางครั้งมีผลผลิตออกมาตรงกันทำให้มีผลผลิตมากขึ้น ทำให้ล้นตลาด

6. ปัญหาความรู้ด้านวิชาการ

เกษตรกรภายในตำบลทรงคนองส่วนมากจะประกอบอาชีพทางการเกษตรแบบผสมผสาน มีการปลูกพืชหลายๆชนิดรวมกันในแปลง จึงทำการบำรุงรักษาโดยใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีอย่างไม่จำกัด โดยไม่ได้รู้รายละเอียดอย่างแน่ชัดว่า ในการใช้สารเคมีนั้นใช้ป้องกันโรคหรือแมลง แต่จะใช้แบบรวมๆ กันและใช้ในอัตราส่วนผสมที่สูง

บทที่ 3

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาการเกษตรในภาพรวม

1. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันตามสาขาอาชีพ เพื่อมีอำนาจต่อรองในการขายผลผลิต และซื้อปัจจัยการผลิตกับบริษัทผู้ผลิตโดยตรงเพื่อจะได้ราคาที่ถูกลง
2. ส่งเสริมแนะนำให้เกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมีความสำเร็จสูงขึ้นไป เพื่อเป็นแบบอย่างพร้อมทั้งสร้างทัศนคติให้เยาวชนมีความรักในอาชีพการเกษตรนี้
3. แนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรรู้วิธีป้องกันกำจัดโรคและแมลง รวมทั้งศัตรูพืชชนิดต่างๆ ตลอดจนการบรรจุหีบห่อรวมถึงการตลาดด้วย
4. เป็นผู้ประสานความคิดและสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำท้องถิ่น และเกษตรกรทั่วไป เพื่อให้รายนโยบายและความต้องการของรัฐบาล

แนวทางในการผลิตพืช

ตำบลทรงคนองเป็นตำบลที่อุดมสมบูรณ์ พืชหลักที่มีความสำคัญ คือ ส้มโอ ซึ่งทำรายได้เป็นอย่างดีให้กับเกษตรกรและคาดว่าในอนาคตก็ยังมีอนาคตที่แจ่มใส ส่วนพืชรองในตำบลทรงคนองที่ยังมีตลาดต้องการอีก คือ หมากร พลุ และมะพร้าว น้ำหอมซึ่งเกษตรกรก็นิยมปลูกอยู่และถือว่าเป็นรายได้ประจำก็ได้

แนวทางกระจายการผลิตในระดับไร่นา

การเกษตรผสมผสานซึ่งเกษตรกรในตำบลทรงคนองก็มีการปลูกพืชหลายๆ ชนิดลงในสวนอยู่แล้ว กล่าวคือ ในร่องสวนก็ปลูกส้มโอ แซมด้วยหมากรหรือพลุ และบริเวณรอบๆ คันสวนก็ปลูกมะพร้าว น้ำหอมไว้ หรือเกษตรกรบางรายที่มีที่ดินมากก็แบ่งการปลูก คือ มีการทำนาปีและนาปรัง เสร็จจากการทำนาก็ทำสวนทำให้ไม่มีเวลาว่างมากนัก

แนวทางการพัฒนาการตลาด

1. การรวมกลุ่มผู้ผลิต ขณะนี้เกษตรกรผู้ผลิตส้มโอและข้าวก็ได้รวมตัวกันอยู่โดยเกษตรกรทั้งสองกลุ่มนี้ก็พบปะพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แล้วนำเอาไปศึกษาทดลองปฏิบัติ โดยมิเจ้าหน้าที่ของรัฐให้คำแนะนำและปรึกษาอยู่ โดยจัดหาติดต่อประสานงานกับภาคเอกชนและของรัฐ จัดหาปัจจัยการผลิตมาให้เกษตรกรในราคาที่ถูกลง

2. การวางแผนการตลาดและการพัฒนาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะผลผลิตในด้านการเกษตร เกษตรกรจะขายให้กับพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะนำไปขายให้กับผู้รวบรวมส่งออกโดยตรง และบางส่วนก็นำไปขายที่ตลาดส่งโดยตรงในด้านการตลาดนั้นผลผลิตที่ดีมีคุณภาพจะไม่มีปัญหา แต่สำหรับผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐานจะมีปัญหาในด้านราคา ซึ่งในแนวทางการพัฒนาพอจะจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ไม้ผล

1. รวมกลุ่มผู้ผลิตตามชนิดของพืช เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตหรือวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว การซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพให้น้อยลง
2. ส่งเสริมให้มีการกำจัดแมลงวันทองผลไม้ โดยใช้สารล่อแมลงวันผลไม้ให้กว้างขวางขึ้น
3. ให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีลง โดยการพยากรณ์ศัตรูพืชก่อนการใช้สารเคมี

ไม้ดอก

ให้ความรู้กลุ่มเดิมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิต วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว โรค แมลงและการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง

พืชผัก

1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิตหรือการซื้อปัจจัยการผลิต การใช้สารเคมีที่ถูกต้อง
2. จัดให้มีแปลงพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืชก่อนการใช้สารเคมี เพื่อลดการใช้สารเคมีให้น้อยลง

ข้าว

1. ส่งเสริมให้มีการจัดทำแปลงตัวอย่าง เพื่อเป็นแปลงขยายพันธุ์หรือแปลงพยากรณ์การระบาดของศัตรูพืชเพื่อเป็นการเตือนให้เกษตรกรรู้ก่อนการใช้สารเคมี
  2. เน้นการส่งเสริมการผลิตข้าวครบวงจร
  3. ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสมเพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน
3. การให้ข้อมูลข่าวสารการตลาด โดยเฉพาะปัจจุบันนี้การได้รับข้อมูลหลายๆด้านจะเป็นผลดีแก่เกษตรกรโดยตรง โดยเฉพาะทางด้านวิทยุโทรทัศน์ ส่วนในระดับตำบลต้องพยายามเน้นการใช้หอกระจายข่าวโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเขียนข่าวหรือบทความที่เป็นความต้องการของเกษตรกรในตำบล แล้วส่งให้โฆษกของหอกระจายข่าวเป็นผู้ออกอากาศให้

แนวทางการพัฒนาสถาบันเกษตรกร

สถาบันเกษตรกรนั้นจะต้องมีการกระตุ้นให้มีการรวมตัวกัน และมีกิจกรรมอย่างเด่นชัด โดยมีการเร่งเร้าให้เกษตรกรมีความรักในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นว่าการประกอบอาชีพทางการเกษตรก็สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้

บทที่ 4

ปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
1. ผลผลิตการเกษตรราคาต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผลผลิตที่มาก - ผลผลิต ไม่มีคุณภาพ - ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้า	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน - ถ่ายทอดความรู้การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต - รวมกลุ่มกันขายผลผลิต
2. ปัจจัยการผลิตราคาสูง	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรขาดความรู้การใช้ปุ๋ย, สารเคมีอย่างถูกวิธี - ถูกการเอาเปรียบจากผู้ขาย	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง - แนะนำส่งเสริมการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง - การถ่ายทอดความรู้การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน - รวมกลุ่มกันซื้อ
3. โรค - แมลงระบาดในสวนผลไม้	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพดินขาดการปรับปรุง - ปลูกพืชชนิดเดียวซ้ำที่เดิม - โรค - แมลง คือยา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน - ปลูกพืชหมุนเวียน - ถ่ายทอดความรู้การป้องกันกำจัดโรค - แมลงในไม้ผลโดยวิธีผสมผสาน
4. นำใช้ในการเกษตรน่าเสียดาย	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการควบคุมดูแลจากผู้รับผิดชอบ - คุคลองตื้นเขินและมีวัชพืชมก	<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งหน่วยงานที่กำกับดูแลให้แก้ไข - พัฒนาแหล่งน้ำकुคลอง
5. สารเคมีตกค้างในผัก - ผลไม้	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้สารเคมีมาก - ใช้สารเคมีไม่ถูกวิธี	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้สารสกัดชีวภาพและพืชสมุนไพรกำจัดโรค - แมลง

บทที่ 5

แผนพัฒนาการเกษตร

โครงการ / กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	แหล่ง ประมาณ	พ.ท.เป้าหมาย
1.จัดอบรมการปฏิบัติดูแลรักษาสวนผลไม้	-จัดอบรม -ทำแปลงสาธิต -ศึกษาดูงาน	-ศูนย์ถ่ายทอดฯ -สนง.เกษตร อำเภอ	อบต.	หมู่ 1 – 6
2.จัดอบรมเรื่องการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และปลอดภัย	-จัดอบรม เกษตรกร	-ศูนย์ถ่ายทอดฯ -สนง.เกษตร อำเภอ	อบต.	หมู่ 1 – 6
3.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน	-จัดอบรม -ศึกษาดูงาน	-ศูนย์ถ่ายทอดฯ -สนง.เกษตร อำเภอ	อบต.	หมู่ 1 – 6
4. จัดอบรมการทำบัญชีฟาร์ม	-จัดอบรม	-พัฒนาที่ดิน จังหวัด	กษ. จังหวัด	หมู่ 1 - 6
		-ศูนย์ถ่ายทอดฯ -สนง.เกษตร อำเภอ -สนง.ตรวจบัญชี จังหวัด		

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (แผน 3 ปี)

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทรงคนอง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
ด้านอาชีพ

ประเภทแผน / (โครงการ / กิจกรรม)	หน่วยนับ	งบประมาณ ต่อหน่วย	2551		2552		2553		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี 1.1 โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิต	ราย	100	35	35,000	35	35,000	35	35,000	105	105,000
รวมทั้งสิ้น		100	35	35,000	35	35,000	35	35000	105	105,000

